

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈНА ВОЈВОДИНА**

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „СОЛИДАРНОСТ“ ПАНЧЕВО

**ПРОГРАМ РАДА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
„СОЛИДАРНОСТ“ ПАНЧЕВО
ЗА 2023. ГОДИНУ**

ФЕБРУАР 2023. године

Програм рада Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево за 2023. годину представља приказ делатности и овлашћења које ће Центар вршити у наредном једногодишњем периоду и могућих праваца за унапређење квалитета рада и развој услуга социјалне заштите у локалној заједници.

Основ за израду Програм рада Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево представљају:

- Програм рада Центра за социјални рад за социјални рад „Солидарност“ Панчево за 2022. годину;
- Годишњи извештај о раду Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево за 2022. годину;
- прописи у области социјалне заштите на републичком и локалном нивоу;

Програм рада Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево је сачињен уважавајући сазнања до којих се дошло испитивањем, праћењем и проучавањем проблема и потреба корисничких група и ефеката социозаштитних услуга.

Програм рада Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево, у смислу основних смерница за деловање, послужиће руководству установе приликом разматрања могућности за иновације и развој недостајућих услуга у заједници у 2023. години.

Програм рада Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево је намењен:

- управном одбору;
- надзорном одбору;
- локалној самоуправи;
- медијима;
- стручној и широј јавности.

Центар за социјални рад „Солидарност“ Панчево (у даљем текст: Центар) основан је 1960. године Одлуком НО среза Панчево, а 1961. године оснивачка права пренета су на НО Панчево. Након тога било је више усклађивања са новим законима, а последње усклађивање оснивачког акта и свих нормативних аката установе извршено је након ступања на снагу Закона о социјалној заштити дана 12.04.2011. године.

1. ДЕЛАТНОСТ

Делатност Центра заснована је на примени Закона о социјалној заштити, Породичног закона, Закона о општем управном поступку и другим позитивноправним прописима, као и Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад, а у значајном сегменту и на примени Одлуке о социјалној заштити грађана града Панчева.

У области спровођења социјалне политике и остваривања социјалне заштите, социјалног рада и породичноправне заштите грађана у стању социјалне потребе, Центар функционише као управни орган (располаже јавним овлашћењима за решавање о одређеним правима) и као стручна служба, која применом одређених стручних и научних метода врши значајне интервенције у области породичних и брачних односа, развојних проблема младих, односа родитеља и деце, социјалног просвећивања, интеграције и ресоцијализације.

Циљ наведених интервенција и видова подршке је обезбеђивање социјалне сигурности и оптималног функционисања појединца и породице, као целине.

1.1 ПОСЛОВИ У ВРШЕЊУ ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА

У вршењу јавних овлашћења, Центар у складу са Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад („Сл. гласник РС“, бр. 59/2008, 37/2010, 39/2011 – др. правилник и 1/2012 – др. правилник), одлучује о:

1. остваривању права на новчану социјалну помоћ;
2. остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица;
3. остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад;
4. остваривању права на смештај у установу социјалне заштите;

5. остваривању права на смештај одраслог лица у другу породицу;
6. хранитељству;
7. усвојењу;
8. старатељству;
9. одређивању и промени личног имена детета;
10. мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права;
11. мерама корективног надзора над вршењем родитељског права

У вршењу јавних овлашћења Центар за социјални рад обавља следеће послове:

- спроводи поступак посредовања – медијације у породичним односима (мирење и нагодба);
- доставља налаз и стручно мишљење, на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права;
- доставља, на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац;
- пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици;
- спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља;
- врши попис и процену имовине лица под старатељством;
- сарађује са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и примени васпитних налога;
- спроводи медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела;
- подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике;
- присуствује, по одобрењу суда, радњама у припремном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела, ставља предлоге и упућује питања лицима која се саслушавају;
- доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој и прилике под којима малолетник живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;
- присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела;
- обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење мере не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника;
- стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза;
- проверава извршење васпитне мере појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује им помоћ у извршењу мере;
- проверава извршење васпитне мере појачаног надзора у другој породици и указује помоћ породици у коју је малолетник смештен;
- спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што се брине о школовању малолетника, његовом запослењу, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лечењу и сређивању прилика у којима живи;
- стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравка у установи за васпитавање и образовање малолетника;
- доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу стара;
- предлаже суду доношење одлуке о трошковима извршења васпитних мера;
- обавља друге послове утврђене законом;
- пружа услуге социјалног рада и покреће судске поступке када је законом за то овлашћен;
- прати и проучава појаве у области социјалне и правне заштите и обавља превентивну делатност

У спровођењу социјалне заштите и социјалног рада Центар обавља следеће послове из делокруга јавних овлашћења:

- решава у првом степену по захтевима за остваривање права из материјалне подршке и коришћења услуга социјалне заштите утврђених законом;
- решава у првом степену по захтевима за остваривање права из области породично-правне заштите и старатељства;
- пружа услуге социјалног рада у поступку решавања о тим правима.

Поред тога, Центар обавља и стручне послове у спровођењу социјалне заштите и социјалног рада:

- открива, прати и проучава социјалне потребе у области социјалне заштите, старатељства и породично-правне заштите;
- врши процену и планира услуге и мере уз партиципацију корисника/ца
- предузима и предлаже мере у решавању стања социјалних потреба грађана и прати њихово извршење;
- упућује на, организује и спроводи одговарајуће облике социјалне заштите и непосредно пружа услуге социјалне заштите и социјалног рада.
- развија и унапређује превентивне активности које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема и социјалне искључености;
- пружа услуге подршке, спроводи одговарајући третман, пружа саветодавно-терапијске услуге и стручну помоћ корисницима;
- подстиче, организује и координира професионални и добровољни хуманитарни рад у области социјалне заштите;
- води евиденцију и документацију о пруженим услугама и предузетим мерама у оквиру своје делатности;
- води евиденцију о деци за усвојење и потенцијалним усвојоцима на подручју Панчева;
- врши друге послове утврђена Законом и градском одлуком о социјалној заштити.

1.2 ПРАВА И УСЛУГЕ КОЈЕ ФИНАНСИРА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Град Панчево, у складу са Одлуком о социјалној заштити грађана града Панчева (Службени лист града Панчева 38/15, 32/16, 07/17, 22/18 и 19/2021) обезбеђује права и услуге за појединце и породице са територије града Панчева којима је неопходна друштвена помоћ и подршка ради савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварања услова за задовољавање основних животних потреба. Права и услуге које обезбеђује локална самоуправа, а о чијем остваривању одлучује и које пружа Центар за социјални рад, су:

1. Дневне услуге у заједници

- а) Помоћ у кући
- б) Дневни боравак
- в) Клубови за одрасла и стара лица
- г) Лични пратилац детета

2. Услуге подршке за самосталан живот

- а) Становање уз подршку за младе који напуштају установу социјалне заштите или хранитељску породицу
- б) Становање уз подршку за младе и одрасле особе са интелектуалним тешкоћама, као превенција институционализације

3. Услуге смештаја

- а) Ургентни породични смештај
- б) Привремени смештај у прихватилишту
- в) Социјално становање у заштићеним условима

Материјална подршка

1. Једнократна помоћ
2. Опрема и трошкови превоза корисника за смештај у установу социјалне заштите у другу породицу
3. Трошкови сахране
4. Народна кухиња

Обављањем послова из своје надлежности Центар реализује три битне функције:

- пружа разне облике помоћи грађанима и породицама у стању социјалне потребе (непосредна реализација заштите);
- подстиче развој активности превентивног карактера;
- ствара непосредне сазнајне претпоставка за развој социјалне заштите и услуга усоцијалног рада.

Најважнија права из система социјалне заштите су права из области материјалне подршке:

- право на новчану социјалну помоћ (у даљем тексту НСП) које остварује породица или појединац без прихода или са приходима испод нивоа основице, односно износа НСП за конкретну породицу, уз испуњавање додатних услова који се односе на имовину и имовинска права, способност за рад и радни статус, а ближе су одређени подзаконским актима;
- право на увећани НСП које се односи на једнородитељске породице и инвалидна, тј. радно неспособна лица;
- додатак за помоћ и негу другог лица остварују особе којима је, због психичког и физичког стања, потребна помоћ другог лица за задовољавање основних животних потреба, увећани додатак за помоћ и негу другог лица на основу налаза и мишљења лекарске комисије;
- право на једнократну новчану помоћ (локално право);
- право на бесплатан оброк (Народна кухиња).

Сви остали послови и поступци који се воде у Центру, заправо су поступци за остваривање услуга социјалног рада, а најчешћи су:

- услуга смештаја у установу социјалне заштите, а користе је лица која имају потребу за институционалним збрињавањем (деца без родитељског старања, деца са проблемима у понашању, деца са тешкоћама у психофизичком развоју, стари и пензионери, душевно оболела и ментално недовољно развијена одрасла лица);
- услуга породичног смештаја, као облик заштите корисника из претходне тачке, али у хранитељске породице, где им се обезбеђује сва неопходна брига и нега;
- услуга социјалног становања у заштићеним условима за лица која, због инвалидности или дуже хроничне болести нису способна да сама обезбеде стамбене услове и организују сопствени живот без подршке;
- услуга становања уз подршку за младе који напуштају систем социјалне заштите;
- дневне услуга за одрасла инвалидна лица и старије особе- Клуб за одрасле и старије, Помоћ у кући;
- услуга ургентног породичног смештаја за децу и младе;
- услуга смештаја у Сигурну кућу жена и деце-жртава породичног насиља
- услуга процене потреба корисника, планирање услуга, праћење спровођења услуга, евалуација плана и поновни преглед.

У складу са делатношћу дефинисаном законским оквирима и на основу Извештаја о раду Центра за 2021. годину могуће је сачинити Програм рада за 2022. годину.

2. РАД НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА И ПРУЖАЊУ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

У току 2023. године, Центар за социјални рад, планира да на својој евиденцији има око 9000 корисника социјалне и породично-правне заштите. У току планске године очекује се повећање броја корисника за 10% у односу на претходну годину. То значи, да ће Центар, преко одређених облика, мера и услуга социјалне заштите, које нуди социјална политика на републичком и локалном нивоу, одговорити на различите потребе и проблеме грађана. Основни правци деловања и активности Центра, током године, биће усмерени ка осетљивим категоријама становништва, деци и младима, одраслим и старим лицима у стању социјалне потребе са подручја града Панчева.

Радиће се на праћењу и проучавању социјалних потреба и проблема, на иницирању и организовању превентивних активности и стварању услова за развој мреже услуга социјалне заштите. Финансирање општих права социјалне заштите је у надлежности Републике и за њихово праћење надлежно је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарство за бригу о породици и демографију. Финансирање проширених права социјалне заштите у надлежности локалне самоуправе на основу Одлуке о социјалној заштити грађана на територије града Панчева. Целокупна заштита корисника биће реализована у току 2023. године на основу Правилника о организацији рада, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад. Стручни радници у оквиру својих служби, организоваће рад са корисницима и радиће на њиховој заштити.

Пошто је Центар установа која ради директно са људима који имају конкретне проблеме и потребе и пружа услуге директно корисницима, основни циљ и у овој календарској години је обезбедити корисницима доступне, благовремене и ефикасне услуге, којима ће решити неки проблем и задовољити своје потребе. У планирању услуга и мера опредељујемо се за реално-оптимистичну орјентацију утемељену на снагама и потенцијалима којима установа располаже, капацитетима корисника када се ради о обавезној партиципацији, са циљем повећања задовољства корисника пруженим услугама, али и, са друге стране, ограничавајућим факторима који објективно постоје.

Поседујемо задовољавајуће просторне услове, задовољавајућу техничку опремљеност и возни парк, а посебно високу мотивацију, компетентност и едукованост запослених, као и њихову спремност да даље унапређују знања и вештине, како би услуге које пружају корисницима биле на што вишем нивоу. Добри односи у колективу, радна атмосфера и потпуна посвећеност послу, такође представљају снаге на којима се темељи програм рада за ову календарску годину. Неговање овакве атмосфере и њено унапређење ће и током 2023. године бити приоритет у раду.

Ограничавајући фактори су недовољан број запослених, повећан обим и сложеност радних задатака, свакодневна изложеност стручних радника високом нивоу стреса и ризик од професионалног сагоревања. У таквим околностима велики број стручних радника напушта установу и одлази на друга радна места, што се као тешкоћа може очекивати и у наредном периоду.

Програм рада Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево за 2023. годину ће бити прилагођаван новим околностима у складу са епидемијом вируса Ковид19 која нас је научила да сви планови могу постати делимично оствариви или неоствариви из посебних разлога на које је немогуће утицати, те ће нам фокус бити на приоритетима и могућностима за „престојавање“ у ходу, како се буду стварали услови.

Потребе корисника и новонастале околности захтевају иновативни начин рада, услуге и мере, посебно оне везане за превентивни рад као и доследну примену законских овлашћења Центра.

Како је наведено у Извештаја о раду Центра за протеклу годину приоритети ће бити (на неким од њих се већ одмакло) :

- смањење оптерећености постојећих водитеља случаја – запошљавање нових стручних радника;
- омогућавање радницима на стручној пракси да упознају рад у свим службама и у

потпуности испоштују индивидуалне планове, обуке који је сачињен за сваког од њих, јер је то једини начин да се припреме за самостално обављање радних задатака и полагање стручног испита за лиценцу

- наставак континуираних стручних усавршавања –обука запослених за праћење и организовање онлине скупова, као и одлазак на похађање стручних обука

Програм подразумева и сагледавање могућности додатног мотивисања стручних радника, јачање њихових професионалних и стручних капацитета, померање фокуса са проблема и тешкоћа на позитивне аспекте и постигнућа у раду, даље јачање сарадничког односа, групне кохезије и тимског духа. Ово је важно због изражене смене генерација међу запосленима, те захтева и усаглашавање ставова не само када се ради о конкретним класама предмета, већ и о целокупној улози органа старатељства у систему социјалне заштите.

У току 2023. године планирано да се настави примена успостављеног система Финансијског управљања и контрола, односно систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац организације, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви организације остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин. Финансијско управљање и контрола обухвата целокупан систем финансијских и других контрола, укључујући организациону структуру, методе, процедуре и интерну ревизију које успоставља руководство организације. Финансијско управљање и контролинг подржава остваривање корпоративних циљева кроз подршку у вођењу послова у организацији на исправан, економичан, ефикасан и делотворан начин.

Током 2023. године планирана је поступањем по израђеном Плану интегритета (3 циклус израде) документа који представља резултат поступка самопроцене интегритета институције. Циљ плана интегритета је унапређење интегритета, транспарентности и професионалне етике у односу на процењено стање.

Планирана је и наставак иницијативе за доношење Правилника о условима, критеријумима и поступку за избор корисника услуге социјалног становања у заштићеним условима, како и објављивање Конкурса за попуњавање упражњених станова у заштићеном становању.

Што се тиче броја корисника, на основу података из претходних година, може се очекивати повећање, како оних везаних за јавна овлашћења, тако и оних у вези са локалним услугама.

За локалну Одлуку о буџету за 2023. годину, као и Закон о буџету, може се констатовати да су планирана само средства за одржавање постојећих права и услуга.

Поред овога Центар ће додатно потраживати новчана средства у циљу уважања свих законских обавеза у вези са налозима инспекција, као и у складу са повећањем цена коришћења услуга социјалне заштите и добра која се користе за успостављање процеса рада Центра.

У складу са наведеним Центар у вршењу јавних овлашћења, као и у остваривању локалних услуга, у 2023. години планира да одржи у највећој могућој мери постојећи ниво квалитета рада и уложи максималне напоре да се рад и унапређује.

Рад у Центру остаје организован у четири службе:

- Служба за децу и младе
- Служба за одрасла и стара лица
- Служба за правна послове
- Сигурна кућа-прихватилиште за жене и децу-жртве насиља у породици

Такође, планиран је наставак рада Интерног тима за бављење појавом насиља у породици и пружањем помоћи и подршке жртвама насиља. Планирани су редовни састанци, континуирани интерни мониторинг процеса рада и евалуација резултата у оквиру сваке службе у циљу побољшања ефикасности, а проблем насиља у породици захтева посебну пажњу и у наредном

периоду, имајући у виду број и сложеност већ постојећих случајева, као и предвиђања до сада урађених истраживања, која указују да ће ова проблематика у наредном периоду додатно ескалирати.

Програми рада служби су саставни део Програма рада Центра за 2022. годину и као такви доступни и засебно достављени, с тим да додајемо напомену да ће се радити на додатном усклађивању потреба, ставова и професионалног усмерења, како у свакој служби засебно, тако и на нивоу Центра у целини.

3. ИНИЦИЈАТИВЕ

Центар ће у току 2023. године радити иницирању локалних и републичких услуга које се у практичном раду показале преко потребним за пружањем додатне подршке корисника социјалне заштите:

- Саветовалиште за брак и породицу

С обзиром да је по броју разведених бракова и раскинутих ванбрачних заједница град Панчево годинама је у самом врху у нашој земљи, претпоставља се да би услугама Саветовалишта за брак и породицу били спречени бројни проблеми који се јављају у породичним односима. Један број бракова би се превентивним и благовременим стручним интервенцијама успео очувати, а у ситуацијама када је развод једино решење саветодавним радом спречили би се проблеми у постразводном периоду, посебно везани за малолетну децу и њихово уплитање у неразрешене родитељске сукобе. Превентивним активностима у Саветовалишту било би могуће развијати хуманије односе међу половима, чиме би се допринело и превенцији насилничког понашања, које у нашој средини представља веома актуелан проблем. До сада град Панчево је ову услугу препознао кроз пројектне активности.

- Прихватилиште за одрасле и старе

У циљу ургентног збрињавања одраслих и старих лица, потребно је што хитније формирати Прихватилиште за одрасла и стара лица, на локалном нивоу, са циљом да се прихвате и привремено збрину лица са територије града Панчева у стању социјалне потребе, која су акутно угрожена, односно лица која су у ситуацији да су витално угрожена због тешког здравственог стања, лоше материјалне ситуације, нерешеног стамбеног проблема, алкохолизма, друштвено негативног понашања (скитња, просјачење), а све до повратка корисника у породицу или до коначног збрињавања у неку од установа социјалне заштите. Актуелно новчана средства која град Панчево издваја у буџету града Панчева за плаћање трошкова смештаја лица у прихватилишта за одрасла и стара лица ван територија града Панчево, показала су се недовољна за постојеће и планиране трошкове смештаја корисника, а како се у 2023. године очекује да прихватилишта за одрасле и старе повећају цену смештаја. Поред овога као додатни проблем у раду стручних радника на ургентном збрињавању одраслих и старих је и тај да су капацитети прихватилишта ван територије града Панчева углавном попуњени и да долази да пролонгирања упућивања корисника на ургентни смештај.

- Промоција породичног смештаја-

Са развојем хранитељства и увођењем стандарда у склопу националне кампање 2004. године, на територији града Панчева и шире у јужнобанастском округу је дошло до повећања броја хранитељских породица и збрињавања деце путем породичног смештаја њиховим измештањем из установа социјалне заштите или новим породичним смештајима.

На територији града Панчева су заступљени скоро сви облици хранитељског смештаја: сроднички, затим стандардни, специјализовани и ургентни. Треба споменути да је ургентни смештај, као организовани облик хранитељства први у Републици Србији развијен у граду Панчеву, почетком 2004. године и затим уврштен као редовна услуга социјалне заштите града Панчева.

Статистички подаци говоре да сваке године расте број деце на хранитељском смештају и број новообучених хранитељских породица. Током протеклих година периода је обучено више од 150

хранитељских породица, које су стекле хранитељски статус и у различитим периодима су се бавили или се и даље баве хранитељством. Поред овога такође је долазило и до осипања и многе породице су из различитих разлога после дужег или краћег времена престале да се баве хранитељством.

Тренутно има 96 активних хранитеља, који збрињавају или су спремни да прихвате децу када се укаже потреба за тим. Највећи број хранитељских породица се налази у Панчеву, али их има у скоро свим насељеним местима наше општине. Међу њима, највећи број хранитељских породица и, сходно томе, деце на смештају има у насељеном месту Долово (23 породице), због чега оно у нашим оквирима има епитет хранитељског села, налик на некадашње деље колоније и представља успешан пример за развој хранитељства на територији града Панчева.

Тренд старења хранитељских породица, исцрпљивања њихових капацитета, затим смањења интересовања и регрутовања нових породица се запажа и код нас, а који је постао израженији од почетка здравствене и друштвене кризе повезане са пандемијом вируса Ковид19. Последња група хранитеља је завршила програм припреме и обуке у новембру 2020. године. Сада је повећано интересовање за статус сродничког хранитељства на чијем је развоју планиран рад у 2022. години. Центар дели проблеме са већином институција која се бави тематиком хранитељства и то: недостатак стручних радника, њихова обука као и континуирана и специјализована обука и подршка самим хранитељима, недостатак ресурса и недовољна стручна подршка у локалној средини. На пример, познато је да су деци на хранитељству, која су изложена губитку, одбацивању, маргинализацији, злостављању и трауматизацији најпотребнији психотерапијски саветодавни рад, који по правилу недостаје. Такође отежан је и приступ стручној помоћи логопеда, дефектолога, психијатра (на територији града Панчева не постоји деље нуропсихијатар)...

Не треба заборавити и запостављање решавања статусних питања хранитељских породица. Стога, када се говори о кампањи и промоцији хранитељства, подршка хранитељству треба да буде свеобухватнија од самог регрутовања нових породица и едукације постојећих. Она се односи на унапређивање њиховог формално правног статуса и друштвеног статуса, а нарочито из разлога да у јавности и медијима још увек постоје изражене предрасуде и негативни ставови како према хранитељима тако и према деци на хранитељству. Довољно је да се учини проста анализа садржаја медија о томе како се пише о хранитељству или да се чују ставови лаика, па и стручњака, да би одмах постало јасно колико се негативно перципирају људи и породице које се баве овом прилично сложеном и захтевном улогом. Ипак постоје позитивни примери: младе породице које се баве хранитељством (подмлађивање хранитељства), деца хранитеља које када заснују своје породице наставе традицију и желе да се баве хранитељством, збрињавање деце са вишеструким сметњама у развоју и сл.

Започето је развијање услуге хранитељство за одрасла и старија лица, као начин збрињавања одраслих инвалидних лица, као и старијих особа које не испуњавају услове да се збрину у одговарајућу установу социјалне заштите, те се у 2023. године планира наставак промоције хранитељства у насељеним местима града Панчева.

Сходно свему горе наведеном, потребно је кроз додатну пројектну активност радити на промоцији хранитељства на територији града Панчева, а са чиме се и започело претходних година и план је наставак пројектних активности у 2023. години.

Поред промоције хранитељства за децу без родитељског старања потребно је радити и на промоцији хранитељства за одрасла и стара лица, односно смештаја пунолетних лица у другу породицу, као института који да републичком нивоу још увек није довољно развијен. То подразумева и едукацију заинтересованих породица да се баве хранитељством, за прихват одраслих и старих лица без породичног старања у свом дому на смештај.

До сада град Панчево је ову услугу препознао кроз пројектне активности.

-Подршка младима који напуштају хранитељски смештај или установу социјалне заштите-

Проблем који се односи на недостатак подршке младима приликом осамостаљења, а који имају статус деце без родитељског старања је дугогодишњи проблем за се јавља републичком нивоу.

На територији града Панчева постоје неки привремени и ограничени облици помоћи, као што су услуга становања уз подршку, у трајању од две године и врло мала новчана помоћ у прва три месеца од осамостаљења. Јасно је да велики проблеми са којим се суочавају млади који излазе из хранитељских породица или домова приликом осамостаљивања јесу основна егзистенцијална питања: њихово запошљавање и издржавање као и нерешено стамбено питање. У већини случајева

ови млади људи немају где да оду нити могу да се ослоне на сопствену породицу, сроднике и сл. због чега се често дешава да се упркос дугогодишњим напорима и улагањима институција и друштва, врате у ситуацију социјално угрожених и зависних корисника, што је поражавајуће за њих али и за друштво у целини.

Такође, јасно је да је један од главних проблема ове популације младих запошљавање, које је основа њихове способности за самостални живот и бригу о сопственим потребама као и за планирање личне и породичне будућности. Очигледно је да у досадашњој концепцији помоћи деци без родитељског старања, недостаје осмишљена и институционална подршка за стварање реалних услова за квалитетан и одржив самосталан живот. Стога је као приоритетна потреба у којој је потребна помоћ овој рањивој друштвеној групи да се помогне у сегменту решавања стамбеног питања и запошљавања и то у виду врло конкретних државних програма запошљавања или самозапошљавања (јавни конкурси, грантови, стимулација и субвенционисање приватног сектора, итд), као и различите опције стамбеног ситуирања.

Поред овога, овим младим особама потребна је и континуирана подршка институција социјалне заштите и то у виду додатне психолошка и социјална подршка како би се продуктивније суочили са различитим потешкоћама у раној фази самосталности, а нарочито из разлога што спадају у осетљиву друштвену групацију са неповољним претходним искуством, а који немају адекватну породичну и ширу социјалну мрежу подршке у осетљивим развојним фазама осамостаљивања. Како се њихов живот често одвијао мимо њихове контроле због чега су у формативним годинама живота имали пасивну улогу или позицију беспомоћности, неразвијајући у правој мери личне и друштвене вештине и како се то нарочито одржава на њихову инертност, недостатак иницијативе и инхибиције у решавању свакодневних проблема, долазимо до питања неразвијености и доступности, стручних услуга и подршке, овог пута у фази осамостаљивања младих из система социјалне заштите. Наше искуство показује да већина овим младих људи, после напуштања система социјалне заштите и даље посећују Центар и имају потребу за саветима, усмеравањем, подршком или неком другом врстом помоћи.

Сходно свему горе наведеном, потребно је кроз додатну пројектну активност радити на промоцији подршке у осамостаљивању младих из система социјалне заштите на територији града Панчева, а са чиме се и започело претходних година и план је наставак пројектних активности у 2023. години.

4. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ

О корисницима, оствареним правима и пруженим услугама социјалне заштите Центар за социјални рад ће водити електронску евиденцију у програму „Интеграл“ и израђивати другу интерну евиденцију у папирном и електронском облику. Уређивање, ажурирање и прилагођавање програма „Интеграл“ обрасцима за извештавање вршиће се у свакодневном раду, односно према потребама.

У току 2023. године у Центру планирано је увођење новог софтверског система вођења евиденције и документације о корисницима и пруженим мерама, облицима и услугама социјалне заштите, под називом СОЗИС- Систем за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите. Овај систем уводи надлежно министарство и биће у употреби у свим центрима за социјални рад у Републици Србији, чиме се врши умрежавање министарстава и центара за социјални рад.

Планира се даљи наставак у коришћењу јединственог регистра Социјална карта (регистар Социјална карта) који ће омогућити сагледавање социјалног и материјалног статуса корисника, односно олакшан приступ прикупљању и коришћење података који тај статус одређују и то из свих доступних извора државне управе.

Планира се даљи наставак у коришћењу Централног информационог система за обрачун зарада у јавном сектору- „ИСКРА“. Поменути информациони систем омогућиће потпуну контролу зарада и праћење запошљавања у јавном сектору, затим боље планирање буџета корисника јавних средстава у делу који се односи на плате, а донеће и уштеде сваком појединачном кориснику јавних средстава, с обзиром на то да они неће имати трошак обрачуна зараде и трошак набавке и одржавања софтвера, јер ће за њих то радити Министарства финансија.

У 2023. године очекује се и почетак коришћења софтвера Електронска писарница апликативног решења за праћење пријема предмета у писарници и праћење токова кретања на

предметима у Центру.

Поред тога, наставиће се обезбеђивање неопходне документације за наше кориснике по службеној дужности преко Е-управе.

Планирано је и редовно ажурирање информативног садржаја сајта Центра.

Информисање грађана о правима и услугама из система социјалне заштите реализоваће се путем медија, веб-сајта Центра (www.csrpancevo.rs) и Информатора о раду Центра за социјални рад.

Сходно горе наведеним информационим променама у раду Центра, као приоритетан задатак у 2023. години је потпуно техничко опремање Центра, са рачунарима и додатном опремом, а како би се у потпуности одговорило техничким захтевима које дигитализација рада у установама социјалне заштите захтева. Обезбеђивање ових недостајућих средстава вршиће се кроз иницијативе за ребаланс буџета града Панчева и аплицирање за пројекте код домаћих и страних инвеститора.

Преко пројектних активности планирано је аплицирање код државних и НВО организација ради добијања новчаних средстава за подизање техничких капацитета и реновирање управне зграде Центра.

5. ПРОЈЕКТНА АКТИВНОСТ У 2023. ГОДИНИ

Центар ће у складу са постављеним стандардима и процедурама, у току године радити са социо осетљивим групама корисника. То подразумева и ангажовање на изради нових пројеката самостално или у партнерству са другим заинтересованим субјектима, у циљу увођења нових услуга.

1) Пројекат „ОДСКОЧНА ДАСКА“

Пун назив пројекта: ОДСКОЧНА ДАСКА – Подршка становању и активној социјалној инклузији осетљивих група у Панчеву

Водећи партнер: Град Панчево; главни партнери: Центар за социјални рад „Солидарност“ Панчево и Друштво за унапређење положаја вулнерабилних друштвених група

Трајање пројекта: 02.07.2021. до 02.11.2022. године

Вредност пројекта је 331.300 ЕУР.

Вредност донације из програма ЕУ SHAI износи 278.292 ЕУР, односно 84% укупне вредности пројекта, а Град Панчево суфинансира пројекат са 53.008 ЕУР.

Циљ пројекта је унапређење животних услова и оснаживање осетљивих група и сиромашних породица у Панчеву ради активне социјалне инклузије.

Пројекат ће подржати 13 породица са територије града Панчева и чланове њихових породица (минимум 42 лица), а подршка се реализује кроз пакете донаторске помоћи. Право на коришћење пакета донаторске помоћи могу да остваре следећа лица:

- а) Девет жена жртава породичног насиља и чланови њихових домаћинстава
- б) Три особе са инвалидитетом и чланови њихових домаћинстава
- ц) Једна изузетно социјално угрожена вишечлана породица.

Пакет донаторске помоћи састоји се из два обавезна сегмента подршке:

– Стамбени пакет: додела куће са окућницом са мањим радовима на стамбеној јединици, укључујући трошкове јавног бележника, катастра, проценитеља имовине и лиценцираних инжењера;

– Социо-економски пакет: покућство и бела техника, ИТ опрема и обука, преквалификациона обука и обука за привређивање у сеоском домаћинству са припадајућом опремом/машинама, чување деце, селидба, правне услуге, услуге породичног сарадника, пробни рад код одабраног послодавца (за особе са инвалидитетом).

Мере подршке дефинишу се према потребама корисника. Корисницима се не преносе средства за наведени пакет подршке, већ Град Панчево врши плаћање свих роба, услуга и радова који су

предмет подршке, укључујући и порез на пренос апсолутних права.

Избор корисника пакета донаторске помоћи, избор кућа које су предмет куповине, избор породичних сарадника и избор послодаваца биће реализовани путем јавних позива

6. ИНСТИТУЦИОНАЛНА САРАДЊА

У току 2023. године унапређење партнерских односа са другим секторима остаје редовна активност Центра. Планирани су редовни састанци са представницима Полиције, Тужилаштва, Основног и Вишег суда у Панчеву, како би се ускладила поступања и омогућила заштита најбољег интереса корисника, јер проблеми наших суграђана одавно превазилазе могућности само једног система.

Планирано је да се настави и сарадња са ресорним министарствима, Градском управом, Покрајинским секретаријатом, републичким и локалним заштитником грађана, као и учешће у раду Асоцијације центара за социјални рад Србије, сарадња са Комором социјалне заштите РС, Републичким и Покрајинским заводом за социјалну заштиту, Удружењем стручних радника у социјалној заштити, као и другим институцијама са којима Центар, по природи посла сарађује, укључујући хуманитарне организације и невладин сектор, при чему Центар своју улогу види као координатора услуга које могу постати доступне коришћењем ресурса наведених организација и као предлагача вишим инстанцама, што подразумева указивање на изазове и давање предлога за њихово решавање.

7. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Ради успешнијег остваривања и унапређења стручног рада, а у оквирима материјалних могућности и епидемиолошких мера, запосленима ће се омогућити учешће на онлине предавањима и стручним скуповима, уз настојања да се стручни радници појаве у улози предавача.

Планира се укључивање већине стручних радника у обукама које ће бити одржане у току планске године.

С обзиром да је епидемија донекле изменила и начин одржавања обука, Центар је технички опремљен за on-line семинаре путем ZOOM апликације.

И даље постоји потреба да се организују следеће обуке, како за стручне раднике са дугогодишњим искуством, тако и за новопримљене раднике без искуства:

1. Знања и вештине за вођење случаја у социјалној заштити
2. Програм основне обуке за супервизоре у ЦСР
3. Обука правника у ЦСР
4. Поступање ЦСР у ситуацијама повећаног ризика за измештање деце из породица
5. Примена Закона о спречавању насиља у породици
6. Обука из области старатељске заштите у центрима за социјални рад за правнике и водитеље случаја.

8. СОЦИЈАЛНО ПЛАНИРАЊЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

У Програмом рада за 2023. годину, ова установа на првом месту издваја следеће аспекте свог рада за ову планску годину :

1. Примена Закона о социјалној заштити и других релевантних закона и подзаконских аката
2. Увођење новог софтверског система за обраду података
3. Умрежавање институција и развијање партнерства на свим нивоима
4. Подстицање локалне самоуправе за развијање постојећих и увођење нових услуга социјалне заштите у локалној заједници

У социјалном планирању за 2023.годину, Центар ће радити 24 сата 365 дана у години и биће на услузи нашим угроженим суграђанима.

Програм рада Центра за 2023. годину је фокусиран на поштовање законске регулативе, праћење и задовољавање потреба корисника, побољшање ефикасности у раду везане за унутрашње снаге и ресурсе.

Мишљења смо да је Програм сачињен на основу анализе реалног стања, пре свега када се ради о потребама корисника и да је суштински заснован на оптимизму и ентузијазму.

Стога морамо да нагласимо да без суштинске подршке система, који пре свега подразумева попуњавање упражњених радних места, обезбеђења оптималних материјалних средстава за задовољавање потреба на терену и свакако позитивне промене када се ради о епидемиолошкој ситуације, дакле у областима које Центар самостално не може да контролише и решава, реализација замишљеног Програма ће бити велики изазов за све запослене у Центру.

в.д. директор:

Сања Паталов Стојадиновић